

Izhaja dvakrat na teden, in sicer v sredo in soboto ob 11. uri predpoldne ter stane z izrednimi prilogi ter s „Kažipotom“ ob novem letu vred po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošljana:

Vse leto 13 K 20 h. ali gld. 6 60
pol leta 6 „ 60 „ 3 30
četrt leta 3 „ 40 „ 1 70

Posamične številke stanejo 10. vin.

Naročnino sprejema upravnništvo v Gosposki ulici št. 7. v Gorici v „Goriški Tiskarni“ A. Gabršček vsak dan od 8. ure zjutraj do 6. zvečer; ob nedeljah pa od 9. do 12. Na naročila brez dopolne naročnine se ne sprejema.

Oglas in postanka se računajo po petih vrstah če tiskano 1-krat 8 kr., 2-krat 7 kr., 3-krat 6 kr. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. — Večje drke po prostoru. — Reklame in spisi v uredniškem delu 15 kr. vrsta. — Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

SOČA

„Vse za omiko, svobodo in napredek!“ Dr. K. Lavrič.

Uredništvo

se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadstr. Z urednikom je mogoče govoriti vsaki dan od 8. do 12. dopoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dop. Upravnništvo se nahaja v Gosposki ulici št. 7. v I. nadstr. na levo v tiskarni.

Naročnino in oglase je plačati loco Gorice. Dopisil na; se pošiljajo le uredništvu.

Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le upravništvu.

„PRIMOREC“

Izhaja neodvisno od „Soče“ vsak petek in stane vse leto 3 K 20 h ali gld. 1 60.

„Soča“ in „Primorec“ se prodajata v Gorici v tobakarni Schwarz v Šolski ulici „a Jellereit“ v Nurnski ulici; — v Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu dola Caserma.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

„Gor. Tiskarna“ A. Gabršček (odgov. Iv. Meljavec) tiska in zal.

Ob dobro ime.

Končno vendar so se oglašili. Mož z dolgo brado je dolgo časa molčal. Molčal je zato, ker ve, da vse, karkoli je pisala „Soča“ o delovanju deželne odbora ter o pasivnosti zastopnikov klerikalne stranke, ki stojijo na važnih in od ovornih mestih, je slonelo na čisti istini, tako, da bi bilo težko izustiti kako protibesedo. Šele ko smo po več člankih dokazali, da nič ne delajo, da pustijo Lahom prosto polje, in da je klerikalnim junakom le za deželni denar, s katerim si polnijo žepe, so se oglašili. Pa kako! „Iz Gorice“ se glasi dopis, (čuda, da tudi ta ni „iz goriške okolice“, saj sta pisca skoro soseda!) in v tem dopisu se zaletavajo najprvo okoli, pa ne vedo prav, kaj bi radi, končno pa pravijo, da jim je mlje mo dobro ime. Ob dobro ime jih hočemo spraviti!

Lepa beseda je dobro ime! Kdor si obvaruje dobro ime, je značajan človek, katerega ne prevarajo življenja skušnjave, zlasti ne sirenski cvenk zlata in srebra! Ali, žal, premnogo je ljudij, ki se le preradi udajajo obetajočim se jim ugodnostim, pa četudi vedo, da jih živjajo nezasluženo. So pač ljudje različni! In taki ljudje, ki se kam vsilijo ali pridejo po nelepem načinu do kakega vira, ki daje dober dohodek, pa ne tičejo na tako mesto, taki ljudje, ki delajo škodo, in sicer splošno škodo, se takrat, kadar se jih prime, ker se kažejo slabe posledice njihovega „delovanja“, navadno zatečejo h klicu: Ob dobro ime me hočejo spraviti. Ali pa je to res, da ga hoče kdo spraviti ob dobro ime? Ni res, ker ob dobro ime se je spravil oči mož — s a m.

Nekaj takega je tudi pri naših klerikalnih deželnih odbornikih in drugih korifejih klerikalne stranke. Kričijo, da jih mi spravljamo ob dobro ime, dočim ve cela dežela, da so se spravili ti gospodje s a m i ob dobro ime.

Odkar so stopili klerikalci na važna politična mesta, gre s slovensko rečjo povsodi nizdol, in od strani klerikalcev ni nikakega

resnega odpora, nikake akcije, ki bi delala vsaj na to, da se ohrani, kar smo imeli, ter se vpoštevava v vseh novih napravah tudi slovenščina in Slovenci vsaj v starem okvirju, dočim seveda je dolžnost, da bi stremili po tem, da dospemo do popolne enakopravnosti na celi črti. Ali od strani klerikalne stranke ni ne takega ne takega stremljenja, vsa slovenska reč gre nizdol, vse gre pod zlo. Na deželnem odboru so opustili kar nakrat uradovanje v slovenščini na druge oblasti v čisto slovenskih rečeh, vse se je kar nakrat polastilo, ali naši deželni odborniki za to niti vedeli niso. Jeden izmed njih je nekje po svetu pri nekem uradu vohal, če je res to — namesto da bi se bil prepričal v deželnem odboru samem ter da bi se bili storili v tem pogledu takoj energični koraki. Ali zgodilo se ni nič, marveč se prepušča Pajerju, da nam polastí scasoma popolnoma naš deželni odbor. Potem pa pojejo o dobrem imenu!

Pojasnili smo že obsirneje nastop deželne odbornike in člana deželne solskega sveta takrat, ko je šlo za imenovanje dveh nemških učiteljic, kakor je želel namestnik. Nekje je meril cesto, odstranil se je na ljubo namestniku, da se je moglo udariti Slovence — sedaj pa pojejo o dobrem imenu.

Povedali smo, kako žalostno vlogo so igrali pri imenovanju ravnatelja deželne hipotečne banke, in pozivali smo jih, naj povedo, kako je bilo, ker so rekli, da mi nismo poročali resnice, dasi dobro vedo, kako bridko istino smo pisali. Ali kaj so storili? Oni, ki je bil najbolj prizadet, je rekel, da že spregovori na merodajnem mestu, ali došle se ni spregovoril. Molči o. Tako daleč je bila takrat vsa reč, da ni kazalo drugače nego odstopiti. Može je bili to tudi storili. Ali kronice, kronice! Sedaj pa pojejo o dobrem imenu!

Slovenska kmetijska šola je nekaj takega, kar bi morali varovati ter spodbujati ljudi k obisku. Ali kaj smo videli? Pritrjujejo Pajerju in Huguesu, ki jo hočeta odpraviti. Tako delajo proti koristim slovenskega kmetovalca. Ali navzlic temu so toliko

predrzni, da vpijejo, da jih bočemo spraviti ob dobro ime.

Kako so jih nabrisali glede trtnice, smo povedali v zadnji številki. Danes pa hočemo povedati še nekaj prav novega. Jeden naših deželnih odbornikov je imel nekje biti kot tak. Obljubil je tudi prizadetemu veljavnemu možu, da bo tam. Ta je poizvedoval in poizvedoval, izvedel pa, da ga ni bilo. Ali se ne pravi to, ljudi za norca imeti?! Obljubiti, reči mogočno ja ja, homo ze, homo ze, potem pa nič storiti!! Kako je tako stopanje? Ali vseeno pojejo o dobrem imenu.

Prav isti veljak je izrekel prav značilno sodbo o naših dveh deželnih odbornikih. Rekel je, da eden ve vsaj nekaj praktičnega za občine in kaže dobro voljo ter je poznat dober človek, ali oni drugi ni za nič. Pa piše po „Gorici“ o dobrem imenu!

Sami so se spravili ob dobro ime, njihova nesposobnost, njihova pasivnost in pa tista Gregorčičeva zaveza do Pajerja, to jih je spravilo ob dobro ime. Dr. Gregorčič je ostal radi pomoči pri volitvah zvest Pajerju dani obljudi, ker mu je dal na razpolago ljudi, s katerimi se igra, kakor maček z miškami, ter radi tega dela, kar hoče.

To, da je pomagal Pajer Gregorčiču do izvolitve v državni zbor, ter to, da je pomagala vlada klerikalcem pri deželnozborskih volitvah, to sedaj britko plačujemo goriški Slovenci.

Zato, da je dr. Gregorčič državni poslanec, gine slovenska reč v deželni hiši na celi črti, nastavlja se povsodi le Lahe, tako milostno se porine na nižja mesta kakega Slovence, ker ga že krvavo potrebujejo, na sploh gremo nizdol, zato da stoji dr. Gregorčič pokonci ter da se redi na deželne troske par klerikalnih ničel.

Slovenskemu trpečemu vinaru gradniku ne morejo pomoči z deželnimi denarji, ignorantu Lapanji pa so pri volji dati nad 5000 K za statistično navzočnost v deželni hipotečni banki. Ali ni

to gorostasno?! Potem pa pojejo o dobrem imenu.

Ob dobro ime jih ne more nikdo več spraviti, ker so se spravili sami. Ne dobijo ga nazaj nikdar več, marveč vsa reč se utegne razviti tako, da se začuje po celi deželi prav energičen poziv, da morajo odstopiti — ako si hočemo v deželi obvarovati še sploh kaj slovenske veljave!

DOPISI.

Iz goriške okolice. — Na dopisa v Gorici iz okolice kakor iz mesta, katera sta potekla, če ne že iz ene in iste livarne, pa vsaj iz sosesčine, odgovarjam, da so bili v resnici izvoljeni z večino, ali nikakor ne po zaslugah; ne verjamem pa, da v celem taboru niste imeli boljših kapacitet kakor ravno Lapanjo ali njegovega tekmeča. Torej ste Vi sami krivi, ki ste oba predlagali. Da ste zmagali, je to Vam lahko, ker imate v vsakem kotu vplivne priganjate brez posla v črni suknji, meznarje, organiate, ključarje, in ako se vse z vero zabeli ter pri tem krepko zlaže, pa je zmaga, čeprav kandiduje vaški pastir. Ali je pa s tem narodu pomagano? Pojdite, pojdite se solit!

Toda preide tudi to, namreč mi naprednjaki v tem desetletju dokazemo ljudstvu, da ta gonja duhovstvu ne pristoja, in takrat se bodo vršile volitve po zaslugah in prepričanju. Da se bližamo takemu dejstvu, je gotovo, kajti, kjer jaz bivam, pred desetimi leti je bilo vse, kar so rekli gospod, ali danes jih je 95% nasprotnega mišljenja. V cerkvi spoštujemo duhovnika, ako se obnaša, kakor gre, ali pri volitvah pa za manjega od nas, ker mi sami nosimo bremena in še njega poleg redimo.

Ali je bilo i zdaj tako potrebno pri volitvah komisije za pridobninski davek voliti dva duhovna? Šo-li duhovni trgovci, obrtniki, kali? Vidite, tako je povsod. Trgovci nimajo časa iti na volišče, duhovnomu pa preostaje čas, in zato je tako, ali da bi oddali vsaki svoj glas v svojem županstvu, bi ne bilo tako.

Dopisnik A. K. pa naj ne javka tako strašno, da se število pristašev g. Gabrščka

Trije mušketirji.

Napisal Alexandre Dumas.

Drugi del.

(Dalje)

»Ketty,« pravi, »bral bom v globini tvoje duše, kakor hitro hočeš; zato ne igraj dalje uloge skrite ženske, moje ljubo dete.« Tu jo poljubi, da ubogo dete zarudi kakor črešnja.

»O ne,« zakliče Ketty, »vi me ne ljubite! Vi ljubite samo mojo gospo, kar ste mi priznali ravnokar.«

»Te li to zadržuje, razodeti mi drugi vzrok?«

»Drugi vzrok, gospod chevalier,« odvrne Ketty, ki jo je ohrabil najprej poljub in potem izraz v mladeničevih očeh, »je, da išče v ljubezni vsakdo svoje koristi.«

Tu šele se spomni d'Artagnan Kettynih koprnečih pogledov, svojih srečavanj ž njo na stopnicah na hodniku, v predsobi, njenega dotikanja z roko, kadar koli ga je srečala, in njenih pridušenih zdihljajev; toda ker ga je razvnela želja, da bi bil vseč imenitni dami, je zaničeval sobarico. Kdor lovi orla, se ne meni za vrabca.

Ali to pot spozna naš Gaskonec hipoma vso korist, ki bi jo mogel imeti od ljubezni, katero mu je priznala Ketty tako naivno ali tako predrzno: zaje-manje pisem, poslanih grofu Wardesu, sporazumljenje na mestu, ob vsaki uri prost vstop v Kettyno sobo, meječo na gospodinjino. Kakor je lahko videti, je

brezvestnik že tedaj žrtvoval ubogo deklico, da doseže milady prostovoljno ali s silo.

»Poslušaj, moja ljuba Ketty,« reče mladi deklici, »ali hočeš dokaz za ljubezen, o kateri dvojiš?«

»Za katero ljubezen?« vpraša mlada deklica.

»Za ljubezen, ki jo pričujem čutiti do tebe.«

»In kakšen je ta dokaz?«

»Ali hočeš, da prebijem nocoj pri tebi čas, ki ga prebijem sicer pri tvoji gospodinji?«

»O, da,« odvrne Ketty in ploskne z rokami, »kako vesela bi bila tega!«

»No, prav, moje ljubo dete,« pravi d'Artagnan in sede na stol, »torej pridi in si daj dopovedati, da si najzalaš sobarico, kar sem jih kdaj videl.«

In reče ji tolikokrat in tako lepo, da res veruje uboga mala, ki ne želi nič boljsega, nego da veruje... Vendar se brani mala Ketty v veliko d'Artagnanovo zažudenje s prejšnjo odločnostjo.

Čas mine hitro, če mineva med napadanjem in branjenjem.

Polnoči bije, in skoro isti hip se začuje zvonec v miladyni sobi.

»Veliki Bog,« zakliče Ketty, »to je moja gospodarica, ki me zahteva. Proč, hitro proč!«

D'Artagnan vstane in vzame klobuk, kakor bi nameraval oditi; toda mesto da bi odprl vrata na stopnice, odpre vrata velike omare ter počene v nji sredi miladynih oblek in domačih sukenj.

»Kaj vendar počnete?« vsklikne Ketty.

D'Artagnan, ki je vzel ključ s seboj, se brez odgovora zaklene v svojo omaro.

»No!« zakliče milady s svojim ostrim glasom, »ali spiš, da te ni, ko zvonim.«

In d'Artagnan sliši, kako se s silo odpro vrata, vežoča Kettyno in miladyno sobo.

»Sem že tu, milady, sem že tu,« kliče Ketty in hiti nasproti svoji gospodarici.

Obe stopita v spalnico, in ker ostanejo vrata odprta, more d'Artagnan slišati, kako zmerja milady svojo služkinjo še nekaj časa. Končno se pomiri, in pogovor se obrne nanj, dočim slači Ketty svojo gospo.

»No!« pravi milady, »našega Gaskonca ta večer nisem videla.«

»Kako, madame,« pravi Ketty, »on ni prišel! Ali je pobegnil, prodno je postal srečen?«

»O ne, zadržal ga je pač gospod de Tréville ali gospod Des Essarts. To razumem in tega tu, tega držim.«

»Kaj napravite ž njim, madame?«

»Kaj napravim ž njim!... Bodi brez skrbi, Ketty, med tem človekom in menoj je nekaj, česar on ne ve. Spraviš me je ob ugled pri Njegovi Eminenci... O maščujem se!«

»Misllila sem, da ga ljubite, madame?«

»Jaz, da bi ga jaz ljubila! Meni se studi! Norec, ki je imel v rokah življenje lorda Winterja in ga ni usmrtil, da s tem izgubim jaz rente tristotisoč frankov!«

»To je res, reče Ketty, »vaš sin bi bil jedini dedič svojega strica, in do njegove polnoletnosti bi bili mogli uživati obresti njegovega premoženja.«

D'Artagnan se zgrozi do mozga svojih kostij, ko čuje, kako mu očita to ljubeznivo bitje z donečim gla

krči, ampak množi se, množi, zato Te je strah! Tvoja pobožna želja, da ga unistiš, se nikdar ne zgodi. Nam je zašel preveč v mozeg Vaš strup. To Ti prorokujem že danes, da ob prvi priliki, ko bo treba nastopiti, boš videl, koliko nas je, da se Ti bodo lasje jezili.

Konečno se to bi Te prosil, dopisnik „iz okolice“, ne vzemi si za zlo, če je v „Soci“ beseda „politični sleparji“, ker to ime pristoja tistim, katerim je namenjeno. V svojih dopisih pa vlatiš vedno naprej tisto godijo s „preljubi moj“, „predragi moj prijatelj“, ti to je tako zoperno, da se kar gabi, kakor sploh cela „Gorica“, kajti to nas vedno spominja na Kristusove besede: Glejte, s poljubovanjem me je izdal! Če že veš, in si tako gotov, kakor se sam hvališ, da mu tržeš doli kožo s svojimi dopisi, čemu ga potem tako hinavsko imenuješ? Vidiš, že s tem zgube tvoji dopisi ves okus, in ti kažeš sebe in svojo gardo v celi nagoti.

Znabiti, da se vidimo se, če ne boš bolj trezen.

iz Doberdoba. — (Dalje.) — Konečno se je gospod nunc pogodil s starešinstvom in dosegel toliko, da mu je starešinstvo odpustilo, povrniti občini one zneske, toda s pogojem, da bo bolj pridno, kot doslej, maševal oni dve stari tedenski maši za občino.

Gosp. nunc je na to pristopil in — ker pa je v istem času tudi tajnikoval, — spisal je sam o tej pogodbi protokol.

Bil je potem nekaj časa mir ali ne dolgo. Kajti zopet je zasumel po vasi: naših maš ni več, kje so naše maše? Gosp. nunc je zopet prenehal maševati. In tu so zopet pričeli hudi prepri med njim in občino, kateri so nam veliko gorja prinesli, veliko pohujšanje med nami povzročili.

Ko je gosp. nunc videl, da raste nevolja ljudstva vedno huje proti njemu, začel se je zopet pogajati s starešinstvom. Zavezal se je, zopet maševati oni dve maši, samo da mu vaščanje obzidajo vrtova. In to je oznanil tudi na oltarju. Bom maševal ob petkih in nedeljah, oznanjal je gosp. nunc. In ljudstvo je verjelo božjemu namestniku in obzidalo mu vrtova! No, gospod nunc ni maševal! Če navaden človek v krmi neresnico govori, reče se mu laznjivec. Kako bi se naj pa to imenovalo, če namestnik samega Boga na mestu, kjer se ima le resnica oznanjevati, ravno nasprotno oznanja, to naj razsodijo častiti bralci sami.

In gosp. nunc se je pogajal dalje. Hotel je še dalje izkoristiti potrpežljivost in nevednost ljudstva.

Zopet se je pogodil za 60 gl. in postavil se pogoj, da mu županstvo potirja njegovo plačo tudi od Amerikancev, t. j. onih revežev, ki so s trebuchom za kruhom odšli služiti v Brazilijo. Županstvo je te zneske potirjalo, a naš g. nunc

se je zopet umaknil, ni mu neslo, maševati 100 maš za 60 gl., saj so ga pobožni Doberdobci pridno zalagali z mašami po enem in poldrugem goldinarju. Niti tedaj se ljudstvo ni izpametovalo, ko je gospod dekan iz Devina celo na prižnici zagovarjal gosp. nunca, rekoč: Kaj mislite vi, Doberdobci, da Vas bodo maše spravile v nebesa? Še-le v poslednjem času, ko je gospoda nunca prešernost zgrabila naše ubogo ljudstvo uprav za grlo, ko si s kmetskimi žulji hoče zidati krasno paiačo, začelo mu je ljudstvo očito obračati hrbet. O tem homo poročali prihodnjic. Za one maše prepri se niso potihnili. Gospod nunc je izdal parolo: jih nisem maševal in jih ne bom. Toda le počasi, duhovni gospod! Ljudstvo je bilo res začelo že na pol obupovati, misleč, da stoji duhovni gospodje takó visoko, da jim ni mogoče priti do živega, toda toliko moči ima ljudstvo še vedno v sebi, da z njimi o svojem času temeljito obračuna.

(Dalje pride)

Z Gradišča. — Gospod urednik! Blagovolite sprejeti v Vaš cenjeni list nastopne vrstice: Neprijetno se mi zdi, baviti se zopet z gosp. nunčkom Lojzkom in njegovo bandico, ali potrebnost je, ker se ta zaslepljena bandica na vse kriplje trudi podaljšati ne-ljubi nunčka Lojzeka odhod, ali ga celo za- braniti, ko bi bilo le mogoče. Upam pa, da tega ne doseže, ker zaupam na možati značaj vis. čest. ordinariata in premil. kneza in nadškofa.

Gosp. Lojzek zna tudi imenitno farbat. — Da svoj neprijeten odhod podaljša, je dal neke razumeti, da vpokojeni č. g. vikarij v Mavhinjah ne more se njemu umakniti iz tamošnjega farovža zaradi stanovanja, ali mi vemo, da oni gospod ima že 13 let sezidano lastno hišo. Verjamem, da iz višine v nižino je, kakor iz gradiča v mavho, kaj neljubo, zato pa se gosp. Pavlinček brani in se trdno drži tukaj, kakor klop kože. — Imel je baje že 13. t. m. odlaziti, a brani se še vedno od tod in noče se umakniti novoime- novanemu gosp. vikariju ne na pismo niti ustmeno zahtevo svojega kolega. Preteklo so- boto se mu je bilo pismo naznanilo, da pride novoimenovani gosp. na Gradišče, in tudi njega obiskat, a gosp. Lojzek jo je po- pihal v Gorico. Preteklo nedeljo je naznanil, izpred oltarja naslednega dne blagoslovljenje hiš, seveda s pobiro jezikov. No, jeziki, jeziki so mu se na srečo, — potem pa se morda odloči za odhod, kar pa še ni prav verjetno, ker je za prihodno nedeljo naznanil sv. mašo po navadi; odslovil se ni še. Novo- imenovani gosp. vikarij je v Mirnu brez službe, ker tam je že drugi nastopil njegovo prejšnje mesto 13. t. m., zato pa je določil nastopiti tukaj službo prih. četrtek t. j. 21. t. m., a moral bode drugod najeti stanovanje, ker gosp. Pavlinček se mu noče umak- niti. Tudi novi kaplan v Mirnu baje mora stanovati pri č. g. župniku, ker kaplanija ni

še prazna. Koliko nereda napravi trmoglavost, je tu očitno.

Preteklo nedeljo sem doživel nekaj, kar se nikdar. — Po navadi je bila ta dan slovesna peta sv. maša, a letos pa tiha brez petja — pevcu stari in mladi in organisti (imamo tukaj tri) stavkajo. Po sv. maši je po navadi blagoslov izpostavljenim, torej tudi pretečeno nedeljo; a ko je gosp. nunček intoniral „Tantum ergo“, ni go imel kdo peti; zmolil je na to gosp. nunček kratko molitvico, in blagoslov je bil končan. — Merodajna gospoda, kaj pravite, ali ni povoda dovolj, da se ljudstvo zgraža nad takimi rečmi? — Gospod voditelj — pevec in kompanija, taki prizori Vam dopadajo, zato skušate zabraniti odhod gosp. Lojzku — no, saj že veste, da je to v čast občini in v prilog službi Božji, kaj ne da? — Vas pa že postavimo za predstojnika občini, ker Vaši nazori so res blaženi — čestitam Vam, in se zahvaljujem za eminentno skrb v blaginjo naše občine. — Na veselo svidenje!

iz Škrbine. — Ko je bil v starašinstvu potrjen račun za leto 1902., se je videlo, da dolguje E. T. od najemštine 4 leta obresti od občinskega zemljišča. Na leto pride 12 K, torej bi moral plačati 48 K in še drugega denarja za 4 leta nekaj čez 24 K. Ta Tr. je bil eden največjih klerikalnih agentov za obč. in državne volitve. Misli si je, da ker agitira za takratnega župana, že pojde tako naprej, tudi če ne plača, že poravna g. župan. Ali kaj se je zgodilo! Novo starašinstvo je videlo, da ta agentič je imel dolg jezik v času volitev. Pri vsaki seji se je povpraševalo, da kdaj plača T. svoj dolg. Tako dolgo se je vlekle to, da je prišlo do rubeža. Vzeli so mu voz in 2 kotlja ter peljali proč. Nato je vložil T. pritožbo na županstvo, potem pa na glavarstvo, da je dal za 20 K ila in tram za 6 K, in rekel je: Pa kaj ne veste, da sem imel osmico tisto leto, ko so bile državne volitve, da je pri meni bila klerikalna stranka? Zapilo se je 87 gl. Takratni župan je ukazal dati in tovariši, skupščina klerikalna. Novo starašinstvo pa ne pozna tistih računov. Zdaj ko je videl ubogi zapeljani T., da s pritožbo in prošnjo ničesar ne doseže, in da ne dobi voza nazaj, je zajahal konja ter šel v Sežano na semenj, da ga proda. In prodal ga je za 14 K. Tako se je zgodilo agentu klerikalnemu v Škrbini, da je prišel ob konja in voz. Kam so ga pripeljali klerikalci. Namesto da bi bil vsako leto plačeval, kakor je bilo treba, si je mislil, da se ne izve. Ali na dan je prišla napredna stranka, ki noče imeti nikakih homatij, marveč vse čisto in pošteno. Klerikalni stranki naj se zahvali T., ker sedaj trpi.

iz Podbrda. — (Zaloigra življe nja.) — Čudne misli so mi rojile po glavi, ko sem stal pred mrtvaškim odrom, na kojem je ležal mladenič, kateri se je se pred štiriindvajsetimi urami veselil svojega

zdravlja in življenja, poln näd za bodočnost. Ali zdaj leži na mrtvaškem odru... Čujte, in videli bodete, da je tragedija, katera se je odigrala v Podbrdu dne 16. in 17. januarja 1904. tako velika, tako strašna, da mora pretresti dušo vsakemu mislečemu človeku. Poslušajte torej: Na sredi vasice v Podbrdu stoji ozka, dvonadstropna hišica, katero ljudstvo imenuje navadno „turn“, ker ima hišica res podoba stolpa. Nad vratmi te hišice v prtiličju je napis: Peter Torkar — krojač. Tam, kjer se pred par dnevi vladalo veselje, sreča, zadovoljnost, vlada sedaj praznota. Peter Torkar, kojega tragično usodo in konec sem se namenil opisati v sledečih vrsticah, je bil rojen leta 1879. kot najmlajši sin pokojnega krojača Franca Torkarja in njegove se živeče žene Katarine. Ta družina imela je poleg male kmetije malo trgovino in živeli so v sreči in blagostanju. A oče je umrl par tednov pred rojstvom Petra. Ostala je udova sama s tremi sinovi, katere je vzgojila tako, da ima v svojih starih letih lahko mirno zavest, da je v polni meri izvršila svojo dolžnost.

Najstarejši sin Matevž dobil je očetovo imetje, katero mu je mati izročila v se boljsem stanu, nego je bilo, ko je umrl oče. Danes je Matevž eden najimovitejših trgovcev v Podbrdu. Ker je znal izrabljati ugodne čase, postal je v kratkih letih imovit mož. Srednjemu sinu Jakobu je mati pripomogla do malega posestva in isti se je z izrabljenjem ugodnih prilik dokopal do blagostanja in živi danes v sreči. Najmlajšega sina je dala mati izučiti pri znanem domačem mojstru krojaške obrti. — Bil je sedem let neprestano v eni in isti hiši, potem pa se je napotil v svet, ter delal kot krojaški pomočnik v večih avstrijskih deželah. Pred letom dni vrnil se je v rojstno vasico ter začel kot 23 leten mladenič izvrševati svojo obrt na svoje roke. Dela imel je dosti, in bil je priden krojač. Imel je dva pomočnika. Bil je vesel, tovariši so ga ljubili, spoštovali, da, naravnost oboževali, z eno besedo: vse ga je rado imelo.

Prišla je sobota dne 16. januarja 1904. Na zemljo padal je dež, in Podslapnik in Črnprst sta bila ovita v črno meglo, kakor bi zalovala že naprej nad tem, kar ima priti... O mraku imajo Podbrški rokodelci eno uro odmora, kateri porabijo navadno oni v to, da se sprehodijo. Tudi Torkar je šel na sprehod proti Hudijužni. Na poti sta se našla s tukajšnjim organistom Andrejem Lapanjo s katerim sta bila dobra prijatelja, ter sta šla skupaj proti vasi. Ko prideta do delavnice, pravi Peter organistu: Hodi malo povasovat. In sei je z njim. Pomočnikov se ni bilo tam. Organist je ravno one dni dobil novi revolver, pa ga je pokazal Petru, a pri tem vzel iz revolverja edino patrono.

Peter vzame revolver, ter pa poskusa sprožiti (bil je prazen!), ali ker je bil trd, pravi: Čuješ, Andrej, ta revolver se ne sproži!

(Dalje v prilogi.)

som, ki ga pri govorjenju zadržuje komaj z največjo težavo, da ni umoril moža, ki jo obsipa z ljubeznivostjo.

»Tudi bi se bila že maščevala nad njim,« nadaljuje milady, »da mi ni, ne vem iz kakšnega vzroka, naročil kardinal, naj mu prizanašam.«

»Pač res, madame, toda mali gospej, ki jo je ljubil, niste prizanašali.«

»Ah, ta drobnarica iz rue de Fossoyeurs: ali je še vedno ni pozabil? Pri moji duši, lepo maščevanje!« Mrzel pot porosi d'Artagnanovo čelo. Ta ženska je torej popolna pošast!

»Vrni se zdaj v svojo sobo,« pravi milady, »in jutri se potrujdi, da dobiš na pismo, katero sem ti izročila, odgovor.«

»Na pismo za gospoda Wardesa?« vpraša Ketty.

»Da, na ono za gospoda Wardesa.«

»To je človek,« pravi Ketty, »ki se mi zdi popolno nasprotje od ubogega gospoda d'Artagnana.«

»Pojdite, gospodična,« pravi milady, »jaz ne ljubim komentiranja.«

D'Artagnan čuje, kako se zapro vrata, in nato, kako porine milady dva zapaha, da se zapre. Kolikor mogoče tiho zasuhe tudi Ketty ključ od svoje strani; nato odpre d'Artagnan vrata omare.

»O moj Bog,« pravi Ketty čisto tiho, »kaj vam je? In kako ste bleđi!«

»Ostudna kreatura!« zamrma d'Artagnan.

»Tiho, tiho, pojdite!« pravi Ketty. »Med mojo in miladyno sobo je le tenka stena; v obeh se čuje vse, kar se govori v jedni.«

»Baš radi tega ne grem,« pravi d'Artagnan.

»Kako!« vsklikne Ketty zarudevaje.

»Ali grem vsaj šele pozneje.«

In pri tem privije Ketty k sebi. Nikakega sred-

stva več ni bilo, da bi se upirala, kajti upiranje povzroča le preveč ropota. Tudi Ketty se uda.

Nadvlada jo maščevalnost do milady. D'Artagnan spozna, da imajo prav, če trdijo, da je maščevanje veselje bogov. Da bi bilo njegovo srce deležno tega le nekoliko, bi bil srečen vsled nove zmage; toda d'Artagnan je gojil le častilakomnost in ponos.

V njegovo pohvalo moramo pa omeniti, da je vporabil prvič svoj upliv na Ketty le z namenom, da bi izvedel, kaj je z gospo Bonacieux. Toda uboga malička priseže na Križanega, da ne ve prav ničesar, ker ji dovoljuje gospa, vtihotapljati se v njene skrivnosti, le na pol; toliko pa misli, da ga lahko zagotovi, da še ni mrtva.

Tudi o miladyni trditvi, da jo je spravil ob ugled pri kardinalu, ni vedela Ketty ničesar; toda v tem oziru je imel d'Artagnan gotovejše slutnje nego ona. Ker je v trenutku, ko je zapuščal Angleško, zagledal na ladiji, ki ni smela odriniti, milady, je bilo skoro gotovo, da je šlo tukaj za demantne klinčke.

Toliko pa je bilo mogoče spoznati iz vsega tega, da izvira pravo sovraštvo globoko sovraštvo, vkoreninjeno miladyno sovraštvo od tod, da ni usmrtil njegove svaka.

Prihodnjega dne se d'Artagnan zopet napoti k milady. Radi njene slabe volje se zazdi d'Artagnanu, da jo jezi, ker ni odgovora od gospoda Wardesa. Ketty vstopi, toda milady jo sprejme jako osorno. Pogled, s katerim se ozre na d'Artagnana, hoče reči: »Glej, toliko moram trpeti radi tebe.«

H koncu večera postane lepa levinja vendar prijaznejša; smehljaje posluša galantne besede d'Artagnanove in mu poda celo roko v poljub.

Zapustivši sobo, d'Artagnan ne ve, kaj naj si misli; toda ker ni bil mladenič, ki bi hitro izgubil

glavo, si je med tem, ko je dvoril milady, izmislil majhen načrt.

Med vrati dobi Ketty in gre z njo kakor prejšnji dan. Ketty je bila obdolžena lenobe in ozmerjana. Milady ni mogla razumeti, zakaj molči grof Wardes, in ji naročila, naj pride zjutraj ob devetih po tretje pismo.

D'Artagnan pregovori Ketty, da mu obljubi prinesiti drugi dan to pismo. Uboga malička je obljubila svojemu ljubčeku vse, kar je hotel; bila je pač nora.

Vse se zgodi kakor sinoči: d'Artagnan se zaklene v svojo omaro, milady pozvoni, se da sleči, odpusti Ketty in se zapre. Kakor prejšnjega dne se vrne d'Artagnan domov šele zjutraj ob petih.

Ob najstih zapazi, da prihaja Ketty, drže v roki novo miladyno pismo. Zdaj se ubogo dete ni niti več skušalo z d'Artagnanom pripraviti zanj, ampak mirno mu je izročila, kajti udana je bila lepemu vojaku z dušo in telesom.

D'Artagnan odpre pismo in prečita sledeče vrste: »Tretjič Vam pišem, da Vam povem, da Vas ljubim. Čuvajte se, da Vam ne pišem četrtrič, da Vam povem, da se mi gabite.«

»Če obžalujete svoje vedenje do mene, Vam pove izročiteljica tega pisma, kako more galanten mož dobiti oproščenje.«

Pri čitanju pisma d'Artagnan zdaj zarudi, zdaj prebledi.

»O, vi jo še vedno ljubite!« pravi Ketty, ki ni obrnila svojih očí od mladeničevega obraza niti za hip.

»Ne, Ketty, motiš se, ne ljubim je več; toda maščevati se hočem za njeno preziranje.«

»Da, vaše maščevanje poznam, imenovali ste mi je.«

Med tem je dal v revolver patrono, katera je bila na meri, ter dal temu tako nabasan revolver nazaj.

Kar naenkrat se revolver sprozi, luč ugasne in Peter krikuje: Jaz sem ranjen!

Ni pomagalo, da je bil zdravnik takoj na lici mesta, ni pomagalo, da je bil poklican zdravnik iz Grahovega telefonskim potom, niso pomagale roke prijateljev, ne zdihljivi matere... Štiriindvajset ur pozneje smo mu prižgali mrtvaško svečico... Še par minut in našega Petra, našega ljubljence, ni bilo več... Za njim zdihuje mati, pretakata solze ljubca brata, zalujejo prijatelji, topi se v žalosti srce zaročenki...

Domače in razne novice.

Višjim poštnim oskrbnikom v Gorici je imenovan g. K. Roghella, sedanji voditelj poštnega urada v Trstu-Barriera.

Postni kontrolor E. pl. Höger v Gorici je imenovan višjim kontrolorjem.

Postni oficijal Fran Hafner v Pulju je imenovan poštnim upraviteljem v Pazinu.

Umrila je včeraj v Gorici baronesa Ema pl. Spaur, soproga admirala barona Spauna, stara 42 let. Pokopljejo jo jutri v Gorici.

Umril je v Zagrebu dne 18. t. m. naš tolminski rojak, narednik pri vojaški sodnji, g. Roman Gulin, star 27 let. Pokojni je bil brat odvetniškega kandidata L. Gulina, ki je lani umrl. Preostalim naše sozljaje!

Prijateljski večer. — Za vse tiste, ki danes ne gredo na nikako plesno zabavo, pa hočejo par ur preživeti v veseli družbi, bo drevi prijateljski sestanek v salonu hotela „pri zlatem jelenu“.

Deželni glavar velk in majhen. — V dopisu „iz Gorice“, s katerim se bavimo tudi v današnjem uvodniku, daje razumeti dopisnik, kakor da mi pišemo proti deželni odboru zato, ker tam ne sedita dva druga moža, češ, potem bi se cedil med in mleko po goriski deželi, in deželni glavar bi se takoj čutil majhnega... Taka pisava je pisca popolnoma podobna. Tako pišejo ljudje s slabo vestjo.

Pri presojanju razmer v naši deželni hiši vedno povdarjamo, da so Slovencem dana mesta težka in odgovorna, tam, kakor drugodi, ter da tiste na taka mesta le čeli moške z vsem potrebnim znanjem, s pogumnim nastopom ter s prostimi rokami, le taki morejo kaj doseči, le taki morejo imponirati Pajerju, le taki se mu morejo uspešno postaviti v bran — ne pa viadni klečepazci in prodanci, ne ljudje, ki iščejo le sebe in famulijo, ne ljudje, ki nimajo potrebnega znanja. Lahki imajo v deželnem odboru tri juriste in dobre svoje politike — mi pa c. kr. strahopetca in župana z dežele, odnosno Pajerjevega zavezanca. Kaka razlika! To pa moramo reči, da bi bila narodno-napredna stranka poskrbela za vse drugače zastopstvo slovenskih interesov v deželni hiši. Pajer je

danes velik, ker ima v šahu Lahe in Slovence. Lahki se mu nimajo sicer kaj protiviti, ali če bi se vendar, srep pogled zadošča — naši pa premišlujejo le to, da so v manjšini, da je Lahov več, da zato se sploh ne da nič doseči. Ta je lepa, ta! Gotovo je, da se pride do živega tudi Pajerju, ali za to treba — mož. Sedaj je velik, in dokler ostane tako, kakor je, ostane tudi velik, dočim bi bil lahko v slučajih, ko bi se od slovenske strani krepko postavilo v bran, prav majhen. Tako bi bilo lahko, pa ne bo, dokler komo imeli take deželne odbornike!! Te reči spoznavajo ljudje vedno bolj in bolj, in kadar jih spoznajo, utegne res zapeti pasji bič, o katerem govori dopisnik v „Gorici“. Da bi bil le prav izdaten!

Lažniki po poklicu. — V zadnji številki smo povedali, kako grdo se je zlagal „Slovenec“, glasilo ljubljanskega škofa, da smo mi pisali o Koroški Beli ter se veselili neke zmage narodnih nasprotnikov, dočim je istina, da mi nismo pisali o Koroški Beli ter o tamkajšnjih volitvah niti besede, in, umevno samo po sebi, se nismo veselili nikake zmage narodnih nasprotnikov. „Slovenec“ si je vse to izmislil ter nam podtaknil, da je le mogel udariti po „Soči“ ter nam odrekati celo narodnjastvo. Tako nečedno klerikalno glasilo, kakor je „Slovenec“, ki je prevzeto ultramontanstva, ki je breznarodno, ker je v službi klerikalizma, kateri proklinja narodnost, se drzne nad „Sočo“ obreginiti se radi narodnjastva, nad „Sočo“, ki je radi narodnostnega boja pretrpela toliko, kolikor noben drugi slovenski list. In da udarijo na to stran po „Soči“, so si gospodje okrog „Slovenca“ izmislili nekaj o Koroški Beli ter nam podtaknili. To je pač vrhunec časnikarske nepoštenosti! Tak list, ki tako dela, je lažnjiv in nepošten. In tak list je „Slovenec“, glasilo ljubljanskega škofa.

Morda je bil kdo tako naiven, da je mislil, da „Slovenec“ prekliče, kar nam je podtaknil. Ako je bil kdo, je videl, kako se je varal; tako pa se je ob jednom prepričal, da katoliškim listom ni do nikake resnice. Sama laž jih je! Včasih lažejo tako, da zavijajo reči, v tem slučaju pa so kar nekaj iz zraka vzeli ter nam podtaknili! Tega ne pozabimo ter zategadel se večkrat primemo za dolga ušesa „Slovenčeve“ lažnjivce.

Nasi citatelji pa iz tega slučaja docela jasno lahko razvidijo, kje je resnica in kje laž! — „Smrad iz pekla“ — so taki katoliški lažnjivci.

Rok za vlaganje napovedij o osebni dohodnini poteče s koncem tekočega meseca; o tem se obveščajo kontribuenti, ki so podvrženi osebni davku, da se izognejo posledicam, označenim v §§ 205. in 250. postave z dne 25. oktobra 1896. (l. drž. zak. št. 220.)

Dovozna cesta na kolodvor na Blanci. — Tukajšnji magistrat je izbral odsek, ki se ima baviti z vprašanjem dovozne

ceste na novi kolodvor. V tem odseku so dr. Pinavčig, inž. Luzzatto, inž. Bonavia in jeden železniški inženir. Ti imajo podati poročilo, koliko bi stal nakup hiš in zemljišča v omenjeno svrhu.

„Primorski list“ in krčme. „Prim. list“, ki ne more nobenega človeka pustiti na miru, se je zaletel v g. Budina iz Zaloš, ker je prevzel vožnjo gradiva za novo železnico in ker je otvoril krčmo za delavce. Spodtika se ob njega edino le za to, ker mu ne privošči zaslužka. Ako bi bil dobil to kak klerikalec, pa bi bilo vse prav, pa če tudi bi bil imel odprto krčmo med službo božjo, bi radi tega ne letele nanj strele iz dornberskega farovža. Ali ker je Budin, pa le po njem. Na drugem mestu pa priporoča, naj se zapre vsaj polovica krčem...

„Prim. list“ se ni spodtikal nič nad očetom dr. Andr. Pavlice, ki se peha, da otvori v Rihembergu krčmo, pač le zato, da odje nekaj kruha tamkajšnjim krčmarjem. Tisto je pri „Prim. listu“ vse v redu. Nad B. se spodtikajo, nad očka Pavlico pa ne. Ta sme imeti vse, in polovica drugih krčem naj se zapre, da jih more potem očka Pavlica toliko več odpreti. Dokler bo delal oče dr. Andreja tako, kakor dela, naj pusti ta druge ljudi na miru! Pred svojim pragom naj pometi! Za očeta mu je prav, da otvori krčmo, drugi, ki živijo od tega, pa naj jih zapro! Ta je lepa!

Ricmanje. — O Ricmanjih nismo čuli že dolgo časa ničesar. Sedaj pa se je oglašil v „Slov. Nar.“ dopisnik iz Trsta, ki piše o Ricmanjih tako-le: „Radovednost me je gnala na sv. Treh kraljev dan v Ricmanje, da poizvem, kako se je vendar le to vprašanje rešilo. Že preden sem prišel v vas, sem srečal mrtvaški izprevod, katerega je vodil vaski župan. Takoj sem si mislil, tukaj je se vse pri starem. Podal sem se na nato v vas in tam izvedel, kar podajem v naslednjih vrsticah. Dne 3. septembra 1903. je sv. stolica izdala neki odlok, s katerim ni dovolila Ricmanjcem prestopa na unijatstvo. Kmalo potem, nekako sredi septembra, izdal je tržaški škof Nagl pastirsko pismo naslovljeno na Ricmanjce, katero se je baje razdelilo po celi škofiji. V tem pastirskem listu je škof Nagl v kratkem priobčil, da Rim ni dovolil prestopa na unijo ter vabil k sebi tri moše iz Ricmanj, naj pridejo k njemu, da se pogovore, kako bi se zopet uredilo versko življenje v Ricmanjih ter sploh rešilo to vprašanje. Nasla se je res trojica — ogromna večina Ricmanjcev je za pravoslavlje, ker nima in ne more imeti vsled dogodkov, izvršivših se v Ricmanjih v pretečenem letu, do katoliške hierarhije več nobenega zaupanja ter se je pismo obrnila na škofa Nagla s prošnjo, naj jim pošlje celoten prepis odloka sv. stolice glede Ricmanj. Škof Nagl ga je poslal ali ne celega, nego le par stavkov. To, kar je bilo navidezno njemu v prilog, a to, kar mu je sv. stolica ukazala, da izvede v Ricmanjih, to je izpustil. Tržaški škof

Nagl je dobil iz Rima precizne ukaze, da ima takoj v Ricmanjih ustanoviti novo župnijo ter izročiti cerkveno premoženje, katero so dosedaj upravljali župniki dolinski, potem da ima zopet vpostaviti v ricmanjski cerkvi staroslovenski jezik — glagolico — katerega je on s tolikim aparatom in oboroženo silo odpravil. Od vsega tega ni škof Nagl do danes se nobene točke izvršil. Sredi oktobra je bila omenjena trojica s svojim legalnim zastopnikom pri škofu Naglu ter mu je izročila pisane pogoje. Škof Nagl je pri tej priliki tudi pripoznal, da mu je Rim glede glagolice v ricmanjski cerkvi dal določno zapoved in nazadnje deputaciji obljubil, da odgovori čim prej pismeno na vse predloge. Ko so titrije odposlanci mesec dni zastoj čakali na odgovor, obrnili so se koncem novembra v posebni spomenici naravnost na sedanjega papeža Pija X. ali do danes nimajo še nobenega odgovora. Začetkom decembra je škof Nagl omenjeni trojici sporočil ustmeno po tretji osebi, da jim misli poslati v Ricmanje latinskega duhovnika, dopustiti pa, da se sme v cerkvi med tiho mašo peti v slovenskem jeziku, kar je menda povsod na Slovenskem v navadi in kar se je tukaj od pamtiveka vršilo. Res, kako milostno! O novi župniji, o glagolici, sploh o ukazih rimske kurije — ni duha ne sluha! Mesto da so bili vsaj do božičnih praznikov izvršeni omenjeni ukazi Rima, so prišli kakor v zasmeh istih na viljo božično v Ricmanje štirje orožniki ter pohajali po vasi na Božič in na praznik sv. Štefana ponoči in podnevu! Značilno je tudi, kaj je c. kr. namestnik grof Goëss neki ricmanjski deputaciji rekel. Ko mu je eden iz deputacije omenil ukaze rimske stolice glede Ricmanj, je c. kr. namestnik deputaciji v obraz povedal doslovno: „Tukaj pri nas ne ukaze sv. stolica rimska nič, tukaj ukazemo mi!“ V Ricmanjih so se vsi otroci, rojeni leta 1903., nekrščeni, ali več jih je umrlo brez krsta. Pogrebi in proke se vršijo civilno. Ljudstvo v Ricmanjih je storilo vse potrebno za prestop v pravoslavlje, ali tudi tukaj dela vlada vse mogoče zapreke in ovire. Tozadevni rekurz čaka že kmalo leto dan rešitve na c. kr. ministerstvu za uk in bogočestje na Dunaju. Večkrat so razne deputacije že urgirale rešitev tega rekurza, ali do danes vse zastoj! Že tri deputacije so bile v tej zadevi v Zadru pri pravoslavnem škofu, kjer jim je vsprejem zagotovljen, čim bode omenjeni rekurz rešen. C. kr. tržaška vlada bi seveda najraje videla, da Ricmanjci prestopijo na luteranstvo, saj c. kr. orožniki so zato agitirali. Jaz dodam k vsemu temu samo to: Gospodje, glejte kaj delate: Kdor seje veter, ta bo žel vihar!

Slovenska mladina v Gorici priredi dne 10. februarja kostumen venček v veliki dvorani hotela „Central“ v korist družbi sv. Cirila in Metoda. Kolikor moremo soditi po pripravah, obeta biti zabava zelo živahna. Natanjnejša poročila slede. Vabila se razpošljejo v kratkem.

»Kaj naj te skrbi to, Ketty! Ti veš, da ljubim le tebe.«

»Kako je mogoče to vedeti?«

»Ker jo začnem zaničevati.«

Ketty vzdihne.

D'Artagnan vzame pero in piše:

»Madame, do sedaj sem dvomil, če ste bili Vaši prvi pismi, res namenjeni meni, tako ne vrednim sem se smatral te časti. Sicer sem bil pa tako bolan, da sem bil itak nezmožen, da bi Vam odgovoril.

»Danes pa sem popolnoma prepričan o Vaši dobrotljivosti, ker me ne zagotavlja le Vaše pismo, temveč tudi Vaša služkinja, da mi je sreča tako mila, da sem ljubljen od Vas.

»Ni mi treba šele praviti, kako more galanten mož dobiti oproščenje. Zato pridem drevi ob najstih osebno k Vam, da si isto izprosim od Vas. Od zdaj zamuditi le še en dan, bi se reklo v mojih očeh razžaliti Vas vnovič.

»Oni, ki ste ga napravili najsrečnejšim med ljudmi.

»Grof Wardes.«

To pismo je bilo prvič laž, potem nenežnost, s stališča naših sedanjih navad celo nesramnost; toda v tem času ljudje niso bili tako tankovestni kot danes. Po svojem lastnem priznanju je vedel d'Artagnan poleg tega, da je milady izdala več odličnih vodij strank, in spoštoval je ni niti najmanj. In kljub temu majhnemu spoštovanju je čutil blazno strast za to žensko.

D'Artagnanov načrt je bil zelo priprost; skozi Kettyno sobo pride v gospodinjino; nato porabi trenotek presenečenja, sramežljivosti, strahu, da si pribori triumf nad njo; lahko se ponesreči, toda nekaj se mora prepustiti tudi slučajju. D'Artagnan ni imel

časa, da bi spletel pravo ljubimsko spletko do konca.

»Vzemi,« pravi mladi mož, izročevaje deklici zapечатeno pismo, »daj to pismo milady, to je odgovor grofa Wardesa.«

Uboga Ketty prebledi kakor smrt, uganila je vsebino pisma.

»Poslušaj, moje drago dete,« ji pravi d'Artagnan, »razumljivo ti je, da se mora to končati na ta ali oni način; milady lahko odkrije, da si izročila prvo pismo mojemu mestu grofovemu slugi, da sem ostala, ki bi jih smel odpečatiti le gospod Wardes, odpečatil jaz. Potem te milady zapodi proč, in kakor veš, to babišče v svojem maščevanju ne pozna meje.«

»Zalibog,« pravi Ketty, »in za koga sem se izpostavila vsemu temu?«

»Zame, dobro vem, draga moja krasotica,« odvrne mladi mož; »tudi ti prisegam, da sem ti zato zelo hvaležen.«

»Toda kaj je v vašem pismu.«

»Milady ti pove.«

»Ah, vi me ne ljubite,« vsklikne Hetty, »in zelo sem nesrečna.«

Pri takem očitaju imamo odgovor, pri katerem se ženske vedno varajo. D'Artagnan odgovori na način, da ostane Ketty v največji zmoti.

Kljub temu je brdko jokala, predno se odloči, da odda pismo milady; toda končno se odloči, in to je bilo vse, kar je hotel d'Artagnan.

Poleg tega ji obljubi, da zapusti svojo ljubico že zgodaj in pride od te še k nji.

Ta obljuba potolaži ubogo Ketty popolnoma.

IV.

Poglavje, v katerem se govori o Aramisovi in Porthosovi opravi.

Odkar je bil vsakteri izmed štirih prijateljev na lovu za opravo, se niso več shajali redno. Vsak je jedel sam tam, kjer je bil, ali boljše, kjer je mogel. Tudi služba je zahtevala od svoje strani dragoceni čas, ki je mineval tako hitro. Le toliko so se dogovorili, da se snidejo enkrat na teden opoldne proti eni v Athosovem stanovanju, kajti ta je ostal zvest svoji prisegi in ni več prestopil praga svojih vrat.

Istega dne, ko je obiskala Ketty d'Artagnana, se je imel vršiti tak sestanek.

Komaj odide Ketty, se odpravi d'Artagnan proti rue Ferou.

Tu dobi Athosa in Aramisa v filozofičnem pomenu. Aramisa je že zopet mikalo, da bi se vrnil k sutani. Po svoji navadi mu Athos ni niti odgovarjal niti prigovarjal. Athos je bil načela, da je treba vsakemu pustiti prosto voljo. Nikdar ni svetoval, če ga ni kdo prosil. Celu dvakrat ga je bilo treba prositi.

»Spločno zahtevajo ljudje svet,« je rekal, »da mu ne sledijo, ali če mu sledijo, da imajo koga, ki mu njegov svet lahko očitajo.«

Porthos pride trenotek za d'Artagnanom. Štirje prijatelji so torej skupaj.

Štirje obrazi izražajo štiri različne čute; Porthosov mir, d'Artagnanov upanje, Aramisov nemir, Athosov brezskrbnost.

Po kratkem pogovoru, v katerem Porthos skrivnostno namigne, da ga hoče rešiti iz zadrege oseba visokega dostojanstva, vstopi Mousqueton.

(Dalje pride.)

Klerikalizem v Furlanji. — V Flumencu so zmagali pri občinskih volitvah te dni v vseh treh razredih klerikalci. Bil je hud volilni boj. V tretjem razredu so imeli klerikalci 165 glasov, liberalci 140, volilcev 315; v drugem razredu kler. 12, lib. 9; v prvem kler. 10, lib. 4. Vse je bilo na volišču.

Konsumi pokažo, pa tudi klerikalna bralna društva. — Pišejo nam iz Volčjemgrada pri Komnu: „Pred nekimi malimi leti so ustanovili v Volčjemgradu konsum, ki ni bilo že sprvič nič kaj dobrega in koristnega spomina o njem. Sedaj pa je prišlo do tega, da udje konsuma niso hoteli več založiti najemniku, da bi šel vino kupit, ker dosedaj ima najemnik dolga okoli 1000 K; in on sam ni mogel kupiti vina, zato so ostali brez vina v konsumu. Na dan 17. t. m. ni bilo več „znamenja“ nad klerikalnim konsumom, „bersljan“ so potegnili doli, in ko sem vprašal, kaj da je, mi je odgovoril prijatelj, da se bliža — polom! Pred par meseci so izstopili nekateri udje, ker so se zbal in jim je dišalo, da ne pride nič dobrega. Torej klerikalni konsum pri nas diši dan na dan po polomu.

Pri nas se nahaja tudi klerikalno bralno društvo „Domovina“, v katerem se je delalo od dobre strani na to, da bi bilo v drugačni obliki. Zahlevalo se je, da bi izhajala društvo tudi „Sota“, in ne samo one prisodarije. Ali kaj je bilo potem? Rekli so onemu, ki se je potegoval za to, da je brezverec, ateist itd. Kaj pa je zdaj v bralnem društvu? Dan za dan se bliža polom. Predsednik je vse skupaj, tajnik, blagajnik, odbornik, in 2 leti je že minulo, odkar ni bilo nobene volitve. Vse molči. Propad, polom! Tako se godi s klerikalnim konsumom in s klerikalnim bralnim društvom pri nas v Volčjemgradu.“

Okradeni jezuiti. — Jezuitom v ulici Leoni je ukradel neznan tat nekaj slanine in jestvin pa malo svoto denarja. Sumijo nekoga mladeniča, ki je delal pri njih.

Predsedstvo krčmarske zadruga v Gorici je vložilo na obrtno oblast prošnjo, da naj se odvzame krčmarsko dovoljenje vsem onim, kateri ne izvršujejo sami krčmarske obrti. Odvzela bi se baje dovoljenja onim, na katerih imena se glasijo, ter dala potem tistim, ki res izvršujejo krčmarsko obrt, ali ne na svoje dovoljenje.

Vincenc Vončina, ki je ubil svojo zeno ter je bil pred zadnjo poroto obsojen na smrt, je vložil utok proti tej obsodbi. Dne 26. febr. se bo o tem obravnavalo pred kasacijsko sodnijo.

Konja sta se splašila. — V četrtki sta se splašila na Verdijevev tekalšču dva vojska konja, ki sta peljala stole in drugo reči v Lanthierijevo palačo, kjer bo častniški ples. Konja sta tekla, podrla stojalo za plin pred hišo št. 37, sta se zaletela pri kavarni „Teatro“ v stebrišče ter naredila škodo. Ustavil jo je končno Ivan Lešnik, uslužbenec

v hotelu pri pošti. Jeden vojakov-topničarjev je bil padel z voza, pa se ni znatno poškodoval, drugi pa je čepel med stoli ter v strahu pričakoval, kaj se zgodi.

Z gorko vodo ga je polil. — V Št. Ferjanu so se bili sporekli mladeniči v gostilni Marazevi. Vincenz Muzina je prijel Jos. Makuca za vrat, ga vlekel v kuhinjo ter ga tam polil z gorko vodo. Po glavi, po vratu in prsih je vsled tega poškodovan, tako da je moral v tukajšnjo bolnišnico usmiljenih bratov.

Brez vsroka, kakor pravijo, je metal Iv. Kovič iz Vrtojbe kamenje v hišo Štef. Gorkiča. Ko ga je ta prosil, naj odneha, je vstopil v Gorkičevo stanovanje ter ga tam udaril po glavi z nekim orodjem tako, da je moral v Gorico v bolnišnico.

Izpred sodnije. — Stefan Kodelja, 46 let star, iz Solkana, je bil obtožen javnega nasilstva. Na plesu 22. dec. se je obnašal proti dekletom tako grdo, da ga je dal zupan zapreti. Redarji so ga spravili le z največjo težo v zapore, ker se je branil na vse pretege. Sodnija mu je prisodila 5 mesecev ječe s postom in trdim ležiščem vsak mesec.

Jakob Quargnali iz Červinjana je vzel od tvrdke Primasa v Gorici sivalni stroj na obroke po 6 K, skupno 88 K. Ko je pa dobil stroj, ga je hitro prodal, ne da bi plačal Primasa ne takrat ne pozneje. Ker žena tudi ne zna sivali, se da soditi, da je hotel goljufati. Poskusil je nekaj takega tudi že pri nekaki tržaski tvrčki, pa se mu ni posrečilo. Sodnija mu je prisodila 2 meseca trde ječe s postom vsak mesec.

Anton Simčič in Iv. Figar iz Kozane sta se stepla dne 4. dec. lani. Stari prepiri so bili med njima. Potem sta se še zopet pričkala, in ko se je Simčič zopet približal Figarjevi hiši, je pričel pretep od kraja. Figar je hotel pobrati poleno, med tem ga je nekdo udaril po glavi, da je bil takoj ves krvav. Obtožil je A. Simčiča, ki je dobil pred sodnijo 4 mesece trde ječe, poostrene s postom vsak mesec.

Venček podčastnikov 2/5 domobranskega bataljona se bo vršil v hotelu „Central“ dne 30. t. m. One družine, ki bi se rade udeležile tega venčka, pa niso dobile vabil, naj se blagovoljivo zglasijo ali sporočijo svoje naslove naredniku G. Furlanu v domobranski vojašnici.

Huda burja je podrla baš zgrajeno stavbo za shranjevanje koz g. K. P. v Richembergu. K sreči ni bilo v bližini nikakega človeka.

Rokodelsko podporno društvo v Lokavcu priredi dne 31. t. m. velik društveni salonski ples v prostorih krčme „pri županu“. Svirala bo vrlo izvežbana društvena godba na pihala iz Lokavca pod vodstvom Stanislava. Vabi se k obilni udeležbi.

Pevsko društvo „Nabrežina“ priredi svojo pustno veselico dne 14. februarja t. l., in sicer s petjem, igro in plesom. Raznovrsten program se objavi svoječasno.

Kmetijska zadruga v Ročnju bode imela svojo redni letni občni zbor v nedeljo dne 7. febr., ob 2. uri pop. z dnevnim re-

desnici drži samokres. Iz cevi se se kadi, ker se je Frank ustrelil ravno pred tremi sekundami.)

Mary (bleda, preplašena, plane skozi duri) „Oj groza! Slisala sem strel! Kdo, kaj, kako?“ (Opazi svojega soproga na divanu) „Torej on!“ (Ihti in pade v omotico.)

Frank (s slabotnim, komaj slisnim glasom) „Mary, Mary!“

Mary (zdihuje).

Frank (krepkeje) „Mary, Mary!“

Mary (se polagoma vzdigne, vsa začudena) „Frank, ali nisi mrtev?“

Frank „Ne!“

Mary „Ali se nisi ustrelil?“

Frank „Ne, samo streljal sem se!“

Mary „Pa se nisi zadel?“

Frank „Pač, pa ne prav dobro!“

Mary „In zakaj si se?“

Frank „Čakaj, povem Ti, toda meni je slabo,“ (skuša dvigniti glavo) „daj mi kozarček „Cognac-a“ iz levega predalčka pisalne mize!“

Mary (mu izroči zahtevano, in začne ihteti) „Zakaj si mi napravil tak strah?“

Frank (izpije) „Zakaj? Da, da! Mnogo vzrokov sem imel! Čutim, da se mi bliža zadnja ura, torej poslušaj!“

Mary „Oh, kako sem radovedna, povej, podvizaj se, da ne ponešes svojih skrivnostij v prezgodnji grob.“

Frank (vzdigne glavo) „Torej poslušaj! kot gledišni igralec vem, da mi postaneš v drugem dejanju nezvesta!“

Mary „Ah!“

dom : 1. Nagovor predsednikov. 2. Poročilo tajnikovo. 3. Poročilo blagajnikovo. 4. Predlogi. 5. Volitev odborništva in nadzorništva. Odbor.

V Solkanu so bili napadeni baje laški delavci. Lahki pravijo, da so jih napadli domačini. Dva Laha sta ranjena baje težko. Vsa stvar se je naznanila orožnikom.

Vol utekel iz klavnice. — Včeraj okoli poludneva je ušel iz klavnice vol, katerega so pobivali. Utrgal je vrv, s katero je bil privezan, ter ušel, ko je dobil udarec na telo. Žival je bežala, da je bilo strašno, videti jo; pritek je vol do pokopališča, tu pa postal minuto, ter se končno zagnal proti Grčini ter potem čez grmovje naprej čez njive in travnike navzgor proti Trnovemu. Mesarji so leteli z bati nekaj časa za volom, ali kje je že bil ta, ko so se mesarji vpehali. Udarec se je poznal volu, ker je bil krvav, za seboj pa je vlekel dolgo vrv.

Odprti lekarni. — Jutri popoldne bosta odprti v Gorici lekarni Gironcoli in Pontoni.

Napačno prebavljanje je vzrok mnogih bolezní. — Stalno uravno prebavila uredi uporaba izvrstnega zdravnika Rosa a balzama za želodec iz lekarne B. Fragner, c. kr. dvorni založnik v Pragi. Isti se dobiva tudi v tukajšnjih lekarnah. Glej inserat! 1

Protí protinu in revmatizmu, na kateri bolezní trpi na tisoče ljudi ob nastopu hude zime, je jedino in najboljšo sredstvo Zoltanovo mazilo. Steklenica 2 kroni. Lekarna Zoltan, Budimpešta.

Opozorjamo na novo delavnico pil in rašp v Gorici v ulici za Stolno cerkvijo št. 3.

Razgled po svetu.

Iz proračunskega odseka avstrijske delegacije. — Proračunski odsek avstrijske delegacije je razpravljaval o okupacijskem kreditu. Finančni minister Burian je izjavil, da bo upravo okupiranih dežel vodil popolnoma v intencijah in duhu njegovega prednika Kallaya in je kakor važen napredek v minolem letu omenjal delno zgrajenje železnične proge Sarajeva do vshodne meje. Stroški za to železnico pokrivajo se z dohodki Bosne in Hercegovine. Govornik je povdarjal, da stališče monarhije v okupiranih deželah temelji na popolnem zakonitem varstvu vseh troh veroizpovedanj in na popolnej enakopravnosti. Kar se tiče stremiljenj vshodnih pravoslavni kristijanov glede samouprave, meni minister, da je sedaj prišel pravi trenotek, ko se more tem težnjam ustreti. Minister meni, da bodo katoliki in pravoslavni stremili po enaki samoupravi. Slednjic se je govornik bavil v vprašanju industrije v okupiranih deželah. Nasproti pritožbam, izrečenim od več govornikov, glede konkurence bosanskega lesnega izvoza, katero občutijo posebno alpske dežele, izjavil je minister, da se Bosni ne more odreči pravica izkoriščevanja svojih pridelkov. Trditev, da je bosansko gospodarstvo neracionalno, je neosnovana. Veči del lesa se porablja v deželi sami. Kar se tiče konkurence, opozarjal je minister tudi na konkurenco oddaljenjših dežel, med katerimi je tudi Nemčija. Minister

Frank „In jaz Te ljubim se vedno, dasi živiva v modernem zakonu. Ločiti se ne morem dati od tebe, golobčica.“

Mary (jokaje) „Eh!“

Frank: „Radi tega, bi se moral spreti s Tvojim ljubimcem v tretjem dejanju. Poravnati bi se morala ta častna afera le potom amerikanskega dvoboja. Mary, se en kozarček!“

Mary (ihite) „Ih!“

Frank (pokrepča se) „Četrtega dejanja se sploh nisem dobro naučil. Pomisli sedaj blamazo za tako starega in lahko rečem dobrega in izurjenega igralca. Te blamaže ne bi mogel pronašati!“

Mary (tolazi ga) „Oh!“

Frank (zalostno) „In slednjic se moram vsrtniti v petem dejanju, naj se blamiram v četrtem ali pa ne, ker potegnem v tretjem črno kroglico pri amerikanskem dvoboju s Tvojim ljubimcem.“

Mary (obupana) „Uh!“

Frank: „Sodi torej sama, draga Mary, če ni bil ta najboljša rešitev iz vseh teh dejanskih zagat, preprirov, nesreč itd. Sicer sem imel smolo, da se nisem zadel ravno v srce, toda sape-mi-zm-zm-anjk-anjk-uj-uj-je!“

Mary (položí njegovo glavo na svoja kolena) „Oh, jaz resrečnica“ (si briše svoje solze v nervoznosti s soprogovim rokavom)

Frank (s pojemajočim glasom) „Ne joči, preskrbel sem Ti lepo, brezskrbno prihodnost. V sosadni sobi se naviva gramofon in jemlje vsako mojo besedo na svojo ploščo. To ploščo lahko prodaš za 10.000 dolarjev,

je povdarjal, da je večina pogodb glede lesa sklenjenih na daljši čas, vsled česar ni mogoče na istih ničesar spremeniti. Slednjic je minister opozarjal na dejstvo, da gozdarstvo preživlja 20.000 oseb, da se okupirane dežele ne sme smatrati le kakor eksportno, marveč tudi kakor konsumno ozemlje za monarhijo, vsled česar je v interesu monarhije, da se Bosno in Hercegovino vzdrži delavno in konsumno krepko. Na to bil je okupacijski kredit vsprejet.

V razpravi proračuna ministerstva za vnanje stvari je izjavil v plenarni seji deleg. Kaftan, da Čehi kljubu vsej hvali ministra za vnanje stvari nikakor ne morejo videti koristi trozveze, posebno se radi ne tega, ker delajo provizorična trgovina z Italijo in aspiracije te države po Albaniji, kakor tudi nemško prijateljstvo v Turčijo in postopanje Nemčije na carinsko političnem polju, vsako korist jako problematično. Ako pa polaga minister za vnanje stvari tako veliko važnost na trozvezo, morali bi mi biti enakopravni z drugima kompacijscentoma. V to pa sta potrebna kulturni in gospodarski razvoj, ki sta brez notranjega miru nemogoča. Del. Baernreiter bavi se je s trgovinsko-političnimi vprašanji in je pozdravil provizorično trgovinsko pogodbo z Italijo, ki opravičuje nado, da postane ista definitivna. Del. Biankini je obsojal dogovor z Italijo in izrazil bojazan, da se v definitivno pogodbo z Italijo zopet sprejme vinska klavzula. Nadalje je govornik obsojal preojstre besede nasproti Srbiji in Bolgariji v ekspozeju ministra za vnanje stvari. Biankini je zahteval, naj minister — čeprav zaupno — poda pojasnila glede balkanskega dogovora z Rusijo. Govornik je želel energičnega varstva in skrbi za avstrijske izseljence, ki so v veliki Hrvati. Del. Marchot je izrazil zadovoljstvo na odpravi vinske klavzule in izrekel nado, da se ista tudi v definitivno pogodbo ne vsprejme. Del. Verzeznassi je odobral trgovinsko-politična izvajanja Baernreiterjeva in izjavil, da so vsi italijanski državljani Avstrije edini v prepričanju, da se more rešiti vprašanje glede italijanskih paralelnih kurzov edino z ustanovitvijo samostojnega italijanskega vseučilišča v Trstu in misli, da bo pametna notranja politika Avstrije vplivala na vnanjo politiko in la bo jačila naše zvezno razmerje z Italijo. Del. Delugan se je petal z vprašanjem izseljevanja iz Trentina in je priporočal ministru, da se skrbi, da se uredi to vprašanje. On smatra izgon prof. De Gubernatisa iz Inomosta krivičnim in opozarja na svobodno vseučilišče v Solnogradu, kjer morejo predavati učenjaki iz Nemčije. Z zadovoljenjem italijanske zahteve po lastnem vseučilišču bil bi odstranjen vzrok nezadovoljstva Italijanov in boj z Nemci. — Govornik je izrazil željo, da izostane vinska klavzula tudi pri definitivnej trgovinske pogodbi z Italijo, da se zavarujejo avstrijska vina. Z ozirom na lesno trgovino želi govornik, da se vzdrži status quo. Na to se je razprava pretrgala.

ker dosedaj se ni noben umirajoči Amerikanez govoril v gramofon. Ostani mi zdrava!“

Mary (prošeč) „Ne se, ne se!“

Frank: „Daj mi sem tintnik z one mize! (Vzame tintnik, odpre rano in si izlije vse črnilo vanjo, in izdihne svojo dušo vsled zastrupljenja krvi rekoč) „Pozdravi otroka!“

Mary (se iztrezne) „Končano je!“ (Gre k telefonu in upije vanj) „Hallo, tukaj Mary Carriage, št. 538.624. Prosim zveze s New-Yorkom, št. 625.710. (Počaka in ihtí; v tem zazvoní) „Dragi Louis, izročam Ti pozdrave Tvojega očeta! Zadnji pozdravi so to! Pridi z avtomobilom koj sem. Sicer pa lahko približno naznanis svoj prihod! Zdravo!“ (Pozvoní) „In sedaj, jaz naj bi igrala igro čó konca brez moža, ne in ne!“ (stopi k pisalni mizi, vzame steklenico z zvepleno kislino napolnjeno, izpije dve in) „Adijo“ svet!“ (umolne.)

Alice (skozi vrata stopivši, zavpije) „Uhuuuu! Pa kar oba!“

Zagrinjalo pade.

Drugo dejanje.

Louis, Clair, Nehls.

(Ista soba. Pet minut pozneje. Vse je že počistočno po sobi. Niti sledu o tragediji iz prvega dejanja.)

Louis (stopi v sobo, opravljen kot avtomobilist) „No, kako to, nobenega vsprejema, saj sem celo brezlično brzojavil! Saj pač nisem prej prišel s svojim avtomobilom kakor pa brzojavka!“

Kanarček.

Najmodernejša amerikanska drama v samo petih kratkih ali tim osodepolnejših dejanjih ali v dveh podlistkih.

Spisal — e —

Osebe:

Frank Carriage, notar, fotograf, gostilničar in gled. igralec,
Mary, njegova četrta žena,
Louis, njegov sin iz prvega zakona,
Clair Rhodes, njena hči iz drugega zakona,

Alice, sobarica,
Sarah, stara kuharica,
Bert Barron, režiser,
John Goodman, sufler ali šepetavec,

William Collins, preds. gasilnega društva, družina Cotton v tretji loži na desni strani,

Nehls, gledališčni sluga.
Dejanje se vrši v amerikanskem gledišču od osme ure zvečer do polnoči.

Prvo dejanje.

Frank, Mary, potem Alice.

(Precej elegantna soba. V ospredju na levi pisalna miza, na njej polno raznešenih aktov, dva fotografska aparata in nekaj izpraznjenih butelj. Tik mize pljuvalnik, nad njim pa debelo tiskana prepoved: „Iz higijeničnih ozirov je strogo prepovedano pljuvati na tla.“ Na desni širok divan, na kojem leži že nekoliko priletni Frank Carriage. V

Laški tečaj z vseučilišča v Inomostu se prenesejo z novim šolskim letom na Dunaj. Lahi se temu protivijo, ker stojijo dosledno na tem stališču, da mora stali lasko vseučilišče v Trstu. Nekateri dunajski listi pa trdijo sedaj, da ni nič res, da bi se preložili tečaj na Dunaj.

Slavljenje zaslužnega moža. — V Ljubljani je priredilo slovensko pisateljsko društvo v „Narodnem domu“ časten večer zaslužnemu slovenskemu politiku in narodnemu delavcu dr. Jos. Vošnjaku. Udeležilo se je večera obilo občinstva, pred vsem zastopniki literarnega in političnega življenja. Kakor posnemamo iz poročil o tem večeru, je moral biti res veličasten. Udeležil se ga je tudi jubilar, ki je povedal marsikako zanimivost iz svojega življenja.

„Akad. društvo „Slovenija“ na Dunaju je priredilo v petek, 22. t. m. IV. redni občni zbor. Začetek ob 8. uri zvečer; lokal „Zum Magistrat“ I. Lichtenfelsgasse.

Smrti marš pri Bileku. — Iz Sarajeva poročajo, da se je zaključna razprava proti polkovniku Grünzweigu in soobtoženim častnikom v minolem tednu nadaljevala in zaključila. Po določilih vojskega kazensko-pravnega reda se akti predložijo sedaj vojskemu višemu sodišču, ki jih predloži potem najvišjemu vojskemu sodišču. Ta ima spoznati o razsodbi in (začuvši pred voljo cesarjevo) odrediti, da prva instanca razsodbo razglasi. Dotlej utegne miniti dober mesec.

Roman nadvojvode Ferdinanda Karla. — Nadvojvoda Ferdinand Karl je hotel poročiti s hčerko dvornega svetnika Czuberja. O tem so listi obširno poročali. Dvorni svetnik Czuber je izpovedal nekemu poročevalcu, da je nadvojvoda dne 27. decembra res zaprosil roko njegove 23 letne hčerke Berte. Toda oče sam ne želi poroke, ker se boji, da bi se hči v tako visokih krogih ne čutila srečne. Nadvojvoda pa ni spoznal mlade dame šele v Pragi, temveč že pred leti na Dunaju, ko je bil poveljnik tirolskih lovcev. Njegova nevesta je le pršla na njegovo prošnjo v Prago, kjer sta občevala tako javno, da je po celem mestu razmerje znano. Iz tega vzroka se nadvojvoda ni hotel poročiti, dasi so mu prigovarjali astursko princezino, hčer španske kraljice, ter rusko veliko kneginjo Heleno. O nadvojvodi Ferdinandu Karlu se pripoveduje, da je odločno nemskoliberalnega mišljenja ter ga nazivajo celo „Schönererjanca“, vsled česar je nekaka napetost med njim in njegovim bratom Franom Ferdinandom. Cesar je bil odločno proti temu zakonu. Zenitovanjski projekt nadvojvode Ferdinandu Karolu je pokopan. Resnično je, da je nadvojvoda snubil hčer profesorja Czubera, a 20. t. m. ga je nadvojvoda Oton pregovoril, da je svoj namen opustil.

Izpopolnitev telefonskega omrežja. — Za 800.000 K, ki so se dovolile trgovinskemu ministerstvu kot naknadni kredit za telefonične naprave, se izvrše najprej telefonske zveze med Dunajem in Štajersko ter Koroško.

Uporni tretjeletniki. — Iz Šopronja poročajo: V tukajšnji vojašnici konjice so huzarji odkrili pokorščino, ker je njihova službena doba že potekla in so grozili enemu stražmojstrov. Izgrednike so spravili v zapore.

Žrtov svetovaclavske posojilnice. — V Pragi se je obesil hišni posestnik Vaclav Faul. Izposojenih je imel namreč 16.000 K iz svetovaclavske posojilnice. Ko je posojilnica prišla v konkurz, skušal je Faul prenesti svoj dolg na drugo posojilnico, toda vse so ga odbile. Nekega dne mu je odbor propadle posojilnice dal zapleniti vse premoženje ter ga prodal na javni dražbi. Faul se je v vsvojem obupu obesil.

„Upeljavanje“ v Galiciji. V galiski vasi Borsowice bojkotirajo mlade matere ondotelega župnika. Dosedaj je bila tam navada, kakor tudi ponekod na Slovenskem, da so matere napravile prvo pot v cerkev, kjer so molile in izročile župniku dar. Župnik Ludkiewicz pa je povisaval vrednost takih daril z vsakim letom, in ker je bil velik prijatelj žganja, vpeljal je navado, da so mu kmetice po porodu prinasale steklenico žganja. Ustanovil si je v cerkvi pravcato klet za žganje. Ko se je to zvedelo do skofa, določil je župnik, da mu morajo mesto žganja prinesiti 70 h. To pa je bilo za kmetice preveč, ker so si žganja naredile liter za 40 h. Prvo, ki se je uprla, je župnik kar lastnoročno vrgel iz cerkve. To je kmetice preplasil, posebno še, ker je župnik naznanil s prižnice, da bodo vsako zadele egiptovske nadloge, ki bi se na enak način pregesila. Ko pa se je pokazalo, da je „zamaševana“ kmetica ostala zdrava, dobile so tudi druge pogum. Kmet Luzka Pavelko je dal svoji ženi le 4 vinarje ter jo poslal z njimi v cerkev, češ, da tudi njegova mati ni več dajala, in da se vez od takrat vendar ni podražila. Ker pa župnik dveh krajarjev ni hotel vzeti, ne gre sploh nobena kmetica več po porodu k „upeljavanju“.

Mejnarodna izložba v Plznu leta 1904. — Prva mejnarodna izložba, katere častni predsednik je župan kraljevskega mesta Plzna g. dr. Vaclav Peták in častni udje mestni svetovalci, bo v Plznu od 1. julija do 1. avgusta 1904. Razstavišče meri več kakor 200.000 stitjaskih metrov. V izložbi bodo zastopane sledeče stroke: higijena, kuharstvo, redilna sredstva, pivovarska in žganjarska obrtnija, gostilničarstvo in sport. Na razstavišču bodeta dve veliki poslopji, razun tega si veliki obrtniki sami postavijo svoje paviljone. Kdor se za izložbo zanima, naj se obrne na predsednika I. mejnarodne izložbe v Plznu g. V. Landa, ki na vsako vprašanje drage volje odgovori.

Da se nisva prej poznala! (Napravlja si cigareto) Dovolite, da prisedem!

Clair: „Prosim!“

Louis: „Gospodična, jaz Vas ljubim. Ali bi hotela biti moja žena do prihodnje ločitve zakona?“

Clair: „Isto sem Vam hotela že jaz ponuditi, toda prehiteli ste me.“

Louis (poskoci od veselja): „Kako sem srečen!“ (postaja v tem trenutku žalosten in nervozen).

Clair: „Kaj Ti je, dragi Louis?“

Louis: „Policija me bode iskala!“

Clair: „Zakaj?“

Louis: „Pripeljal sem se sem z avtomobilom in pomisli, niti enega nisem povozil, in gotov sem, da me toži državna pravdnica radi motenja in kršenja navade ameriškanskih avtomobilistov!“

Clair: „In jaz naj bi prisostvovala pri razpravi kot zapisnikarica!? Ne, ne! Raje umren s teboj!“ (Oklene se ga).

Louis: „Prav, pa umriva, sediva na avtomobil, kateri naju popelje pod mojo spretno roko v prvi vogal.“

Clair (joče se samega veselja): „Torej, moderna smrt naju čaka! Bravo, dragi Louis, zdaj pa le na avtomobil!“

Louis (jo pritisne k sebi): „Živela moderna smrt!“

(Oba izgineta skozi duri. Sliši se še tef-tef-tef, iz daljine močan ropot in klice: „Ubila sta se!“

Zastor pade.

(Dalje in konec prihodnjic.)

Vsaka rodbina

naj bi v svoj prid rabila le

Kathreinerjevo Kneippovo sladno kavo

kot primes vsakdanji kavni pijači

Sprejme se takoj trgovskega pomočnika

za trgovino tkanin,

veščega slovenskega, laškega in nemškega jezika. — Ponudbe na naše upravnishstvo.

„Škrat“.

Jedini slovenski humoristično-satični tehnik, ki prinaša izključno originalne slike.

Izhaja v Trstu vsako soboto. — Naročnina za vse leto 6 K, za 1/2 leta 3 K. Posamezne številke se prodajajo po 10 stotink. Zaltevajte brezplačne številke na ogled.

Pozor!

Delavnica pil in rašp

v Gorici, Via del Duomo šte. 3.

Opozarja se kovače, ključarje, urarje, cevharje itd. Stare pile in rašpe se zopet na novo nasečejo jako po ceni. Vsaka pila in rašpa se garantira. Izdelujejo se tudi nove pile in rašpe, kaljene na ameriškanski način.

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 — GORICA — Via Giardino 8
priporoča

pristine bala

in črna vina

izvipavskih,

furlanskih,

briskih, del-

matinskih in

isterskih

vinogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-ogerske monarhije v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorec.
Gene zmerne. Postrožna poštna.

Aromatična esenca (Mercantonio)

Spiritozna tekočina, izdelana iz destilacije aromatičnih alpskih zeljšč. Po dolgem raziskavanju je dokazano, da se isto vpešno in gotovo vporablja pri bljevanju in ogadnosti, posebno v času nosečnosti, pri črvesnem trganju, glavobolu, živčnih in histeričnih boleznih ter obvaruje pred kolero.

Lekarna G. B. Pontoni

„Pri dveh zamorcih“ — Gorica, Raštej.

„Goriška ljudska posojilnica“

vpisana zadruga z omejenim jamstvom.

Načelstvo in nadzorstvo je sklenilo v skupni seji dne 28. nov. 1902. tako:

Hranilne vloge se obrestujejo po 4 1/2 %. Stalne vloge od 10.000 kron dalje z odpovedjo 1 leta po 5 %. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Posojila: na vknjižbe po 5 1/2 %, na varščino ali zastavo 6 %, na menice 6 %, s 1/2 % uradnino. Glavni deleži koncem leta 5 1/2 %.

Stanje 31. dec. 1902. (v kronah): Članov 1853 z deleži K = 129.026. — Hranilne vloge 1.479.006-70. — Posojila 1.443.030-10 — Vrednost hiš 142.643 (v resnici so vredne več). — Rezervni zalog 68.050.90.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakogar.

Telefon št. 79.

Anton Potatzky v Gorici.

Na sredl Raštelja 7.

TRGOVINA NA DROBNO IN DEBELO.

Najceneje kupoval šče nlrnberškega in drobnega blaga ter tkanin, preje in nitij.

POTREBSČINE

za pisarnice, kadilce in popotnike.

Najboljše šivanke za šivalne stroje.

POTREBSČINE

za krojače in ševčarje.

Svetilnice. — Kožni vencl. — Mašne knjižice.

Višna obuvala za vse letne čase.

Posebnost:

Semena za zelenjave, trave in detelje.

Najbolje oskrbljena zaloga za kramarje, krošnjarje, prodajalce pejmih s in trgh ter na dežel. 2 35-8

Kerševani & Čuk

v Gorici

v ulici Riva Castello šte. 4 (konec Raštelja.)

Priporočata slavn. občinstvu iz mesta in z dežele

svojo mehanično delavnico, zalogo šivalnih strojev in dvokoles iz tovarne „Puch“ ter drugih sistemov.

Sprejemava vsako popravo in rekonstrukcijo bodisi šivalnih strojev, dvokoles, puski in samokresov.

Vsako popravo, šivalni stroj ali dvokolo jamčiva.

Z ozirom na najino dolgoletno skušnjo, zagotavljava, da so izdelki najine zaloge najboljše vrste in trpežni, ter izvršujeva vsako popravo bodisi šivalnih strojev ali dvokoles točno in dovršeno.

Posojujeva tudi dvokolesa.

Cigoj & Nemeč

veletržca z vini

v Gorici, Passaggio Edling št. 5,

Via Municipio 1 in 5.

Priporočata svojo zalogo izbornih črnih in belih vin iz najboljših isterskih, vipavskih in briskih kletij. —

Prodajata od 56 l. naprej.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z zmanjšujočimi se vplačili.

Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

SLAVIJA

vzajemno zavarovalna banka v Pragi.
Rezervni fond: 25.000.000 K. Izplačane odškodnine in kapitalije: 75.000.000 K.
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države
z vseskozi slovensko-narodne uprave.

Vsa pojasnila daje:

Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastnej bančnej hiši
Gospodskih ulicah števil. 12.

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in občnokoristne namene.

Zaščitna znamka: SIDRO.

LINIMENT. CAPSICI COMPOS.

iz Richterjaevih lekarn v Pragi

priznано kot izvrstno bol ublažujoče mazilo; za ceno 80 h, kron 1-40 in 2 kroni se dobi po vseh lekarnah. Naj se zahteva to splošno prikljubljeno domače zdravilno sredstvo vedno le v orig. steklenicah z našo zaščitno znamko s „SIDROM“ namreč, iz RICHTERJEVE lekarnice in vzame kot originalni izdelek le tako steklenico, ki je previdena s to zaščitno znamko.

Richterjaeva lekarna „pri zlatem levu“

v PRAGI, Elizabethgasse št. 5.

Dobi se v lekarni

„Pri Zvečkarju“ Robert Kastner, Teplina.

Eksport Mizarska zadruga Eksport

v Gorici - Solkanu

vpisana zadruga z omejenim jamstvom

tovarna s strojevnim obratom na parno in vodno silo
naznanja, da izdeluje

najrazličnejša pohištva
vseh slogov

ter sprejema v delo vsa večja stavbena dela.

Podružnica v Trstu Via di Piazza vecchia 1. Zastopstvo v Spiljetu ter Orijentu.

Cene zmerne, delo lično in solidno.

Zahtevajte

moj ilustrovani cenik z več kakor 500 podobami od ur, zlatih, srebrnih in muzikalnih predmetov, katerega pošilja zastonj in poštne preste

Hanns Konrad,

tvornica ur in eksportna hiša
Mest št. 249. — (Česko).

Gostilna

„pri Žagarju“

tik nove postaje na Blanci,
toči vedno naravna domača bela
in črna vina.

Kuhinja je preskrbljena vedno z gorkimi in mrzlimi jedili. Cene zmerne. Priporoča se svojim rojakom iz mesta in z dežele za obilen obisk.

J. Zornik Gorica, Gosposka ulica števil. 7.

Priporoča toplo sorojakom svojo zalogo modnega blaga:

Za dame:

Krasne okraske za obleke, trakove, svile zadnje novosti za bluze, pajčolane, pasove, predpasnike, rokavice, nogavice, dežnike, solčnike, bluze, čevlje, vse potrebščine za obleke, kakor: podloge, sukanec, svilo, gumbe, vezenja, zaponke itd.

Za gospode:

Raznovrstno belo in barvano perilo najbolje vrste, jopice za hribolazce, kolesarje, veslarje; zadnje novosti ovratnic, ovratnikov, zapestnic, nogavic, rokavic, hlačnikov, čepic, čevljev, dežnikov itd.

Opozarja

prečastite dame, na svojo veliko zalogo obče priznano najboljih modercev vsake cene.

Za birmance

in otroke: rokavice, nogavice, pajčolane vsake vrste, obleke, čepice, razno perilo.

Za slavnosti

in druge veselice; vsakovrstne narodne trakove, kojim preskrbi na zahtevo vsakovrstne napise.

Cene brez vsake konkurence.

Ohranitev zdravega želodca

obstoji glavno v ohranitvi, v pospeševanju in uravnavi prebavljanja in odstranjenju nadležne zaprtosti. Skušeno, iz najboljših in uspešnih zdravilskih zelišč skrbno pripravljeno, tek vzbujajoče, prebavljanje pospešujoče in lahko odvajajoče d-mače sredstvo, ki ozdravi znane posledice nezmožnosti, pogreške v dieti, prehlajenja in nadležno zaprtost, kakor zgago, napenjanje preobilno kisline in lajša krčevite bolezni je **zdravnika Rosa balzam za želodca** lekarnice B. Fragner v Pragi.

Svarilo

Vsi deli omota imajo postavno deponirano varstveno znamko.

Glavna zaloga: lekarna **B. Fragner**, e. kr. dvorni zdravnik

„Pri črnem orlu“, Praga Mala strana na voglu Spornorove ulice št. 203.

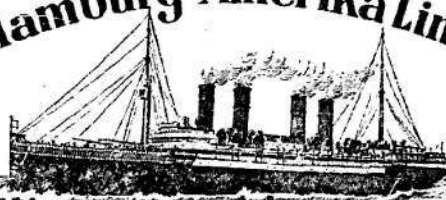
Razpošilja se vsak dan. Proti naprej poslanem znesku K 256 se pošlje velika steklenica in za K 150 majhna steklenica franco na vse postaje avstro-ogerske monarhije. Zaloga v vseh lekarnah Avstro-Ogerske.

V Gorici v lekarnah: Cristofolotti, Gliubich, Pontoni in Gironecchi.

Hamburg-Amerika Linie

Največje najstarejše parobrodno društvo na svetu.

Njega parobrodje obsega 280 velikanskih parnikov.

v Ameriko zanesljivo v 6 dnevih
direktna, najhitrejša prekomorska vožnja z brzoparniki iz **Hamburga v Novi York** ali pa v **Halifax**.

Brezplačna vsakovrstna pojasnila daje od visoke vlade potrjeni zastopnik:

Hamburg-Amerika Linie

Fr. Seunig v Ljubljani

Dunajska-cesta št. 31 poleg-velike mitnice ali šrange, leži že nekoč

Proti protinu in revmatizmu

je tisoče in tisoče ljudij vspešno rabilo **Zoltanovo mazilo proti protinu in revmatizmu.**

Mnogi trdijo, da se to mazilo izvrstno uporablja tudi pri takih boleznih, kjer celó dolgoletne kopelji niso mogle pomagati.

Cena steklenice 2 K v lekarnah.

Direktna poštna razpošiljatev izdelovatelja:

lekarnarja Béla Zoltán Budimpešta.

Veliki požar!

zamore se lahko in naglo pogasiti samo s

Smekalovimi

brizgalnicami

nove sestave, koje od desne in leve strani vodo vlečejo in mečejo. V vsakem položaju delujoče kretanje brizgalnice nepotrebno!

R. A. Smekal

Zagreb,

skladišče vseh gasilnih predmetov, brizgalnic, čevljev, pasov, sekiric, sekalk in gospodarskih strojev.

!!! 129 odlikovanj !!!

!!! Pozor !!!

Vsem, kateri bolehalo na želodcu in težkej prebavi,

daje gotovo pomoč in povrača zrušeno zdravje

jedino pristna

Germanova zdravilna življenjska esenca,

katera je nenadkriljivo sredstvo in deluje z največjim uspehom pri vseh žel dčnih boleznih, kakor: slaba prebava, pomanjkanje teka, želodčna otekline, naphovanje, podrigovanje, zgaga, zlatenica, omotica, glavobol, krč itd. **Germanova zdravilna življenjska esenca** pomaga proti jeternim in sleznim boleznim, proti hemoroidam, čistí pokvarjeno kri in izločuje vse nečiste sokove iz krvi.

Germanova zdravilna življenjska esenca odganja zastale vetrove in neznozne gliste, a onim, kateri povrača izgubljeni tek in voljo do jedi, donša mnogo za okrepitje telesa!

Germanova zdravilna življenjska esenca pomagala je že več ljudem, kateri so jako veliko potrebovali za razna zdravila brez uspeha, kateri se pomoči niti več nadjali niso.

Germanova zdravilna življenjska esenca pripravlja se iz blagodelujočih, povsem neškodljivih rastlinskih sokov, je jako prijetnega okusa, tako da ga lahko uživajo tudi občutljive osebe, žene in otroci, kateri drugih zdravil jemati ne morejo.

Cena steklenici 1 K 40 v n, s pošto se ne pošilja menj nego 2 steklenici, za vozni list in odpravo 40 v n. več, in to samo po povzetju ali v naprej doposlanem znesku.

Glavna zaloga kamor naj se vse naročbe naslovijo

Lekarna „pri črnem orlu“ K. German v Belovaru, Hrvaško.

Znamenje pristnosti ima vsak zavitek tiskano ime trdke Ljeka na „k črnem orlu“ K. Germana u Belovaru. Zato išči izključno pravo Germanovo zdravilno življenjsko esenco, in ako se ti ponuja druga, navadno bolj ali ravn tako dobra, ne vzemi jo, ako jo tam ne dobiš — naroči po pošti.